Concept-verslag Regioagendacommissie

Datum	18-03-2024
Tijd	19:30 - 21:15
Locatie	Online via MS Teams
Voorzitter	Wimer Heemskerk
Aanwezig	Aanwezig: Rozendaal - Van den Akker; Doesburg - Bauhuis; Nijmegen - de Beer; Renkum - Miedema; Lingewaard - Rasing; Mook en Middelaar - Roozendaal; Zevenaar - Godschalk; Westervoort - Lippinkhof; Rozendaal - Hupkes; Nijmegen - Smit; Overbetuwe - de Vries; Arnhem - Neutkens; Druten - Mooren; Rheden - Kolkman; Arnhem - Gerretschen; Wijchen - Hoogteijling; Beuningen - Schaftenaar; Lingewaard - Arends; Beuningen - Arians; Nijmegen - van Doorn; Renkum - Velthuizen; Wijchen - Verharen; Rheden - Geelen; Heumen - Hunse (gedeeltelijk aanwezig) Afwezig: Heumen - Tuinder; Doesburg - Vels; Overbetuwe - Mulder; Arnhem - Eppich; Rheden - van de Geijn; Zevenaar - van Die; Berg en Dal - de Greeff; Berg en Dal - Verstegen; Renkum - Firet; Duiven - Klappers; Duiven - Smit; Mook en Middelaar Broekmans; Westervoort - Schrage; Montferland - Som; Montferland - Bolder; Druten - Meeuwse-van Rhijn;

00	**Weblink voor de vergadering vanaf 19.30 uur .** Zie vergaderlink:
01	**Opening (vaststellen vergaderquorum), mededelingen en Vaststellen agenda Regioagendacommissie 18 maart 2024** Aanwezig namens dagelijks bestuur: N. Kalfs - burgemeester Lingewaard. Aanwezig namens directie/regiobureau: Mw. H. Tiemens Wijzigingen vertegenwoordigingen Mw. C. Quint is afgetreden als delegatielid namens Arnhem, zij wordt vervangen door de heer J(oost) Gerretschen.

- Dhr. J. van Weelden en dhr. S. Neyndorff (plv lid) zijn afgetreden als delegatieleden Westervoort. Zij zijn vervangen door mw. H. Schrage en mw. C. Wobma.

Afwezig met kennisgeving:

1. E. Klappers & M. de Jonghe – Duiven
2. J. Verstegen – Berg & Dal
3. N. Eppich – Arnhem
4. T. Broekmans – Mook & Middelaar
5. M. Som – Montferland
6. T. Bolder – Montferland
7. B.L. van van Die – Zevenaar
8. R. Hunse – Heumen (afwezig klein deel vergadering)

Voorzitter- mededelingen:
De secretaris wordt ivm prive-omstandigheden vervangen door zijn plv. Patrick Peters, griffier Lingewaard.
Er is een inspreker, Dhr. R. Barends.
Het quorum is gehaald (19.35 uur).
De heer Ariëns meldt dat hij het initiatief heeft genomen om de delegatie van raadsleden uit Rijk van Nijmegen uit te nodigen om de verstedelijkingsstrategie te bespreken. Ook wordt gesproken over de wijze waarop raadsleden deelnemen aan de participatie. De bijeenkomst staat gepland op 17 april 2024.
De voorzitter meldt dat in de regio Arnhem een bijeenkomst is gepland op 13 mei voor raadsleden over de verbonden partijen.

02 Ingekomen stukken

- Technische vragen raadslid R. Arians – Beuningen inzake brief financiële en algemene uitgangspunten begroting 2025. Op zijn verzoek aan stukken regioagendacommissie toegevoegd.
- Save the date: maandagavond 13 mei 2024. Raadsleden en statenleden uit regio Arnhem. Tijdens deze informatieve bijeenkomst worden de financiële stukken (begrotingen 2025 en jaarrekeningen 2023) van de gemeenschappelijke regelingen met de raadsleden en statenleden uit de regio gepresenteerd en kunnen hierover informatieve vragen worden gesteld. Dit ter voorbereiding op de behandeling in de gemeenteraden van de zienswijzen op de financiële stukken.
- Terugblik Regiocongres 50 tinten groen van 2 februari 2024.

- De heer van den Akker geeft aan dat in de raad van Rozendaal wordt gesproken over een zienswijze op de kaderbrief van de GMR. Deze zienswijze wordt gedeeld via de Regioagendacommissie.
- Besloten wordt de stukken voor kennisgeving aan te nemen.

03 **Vaststellen besluitenlijst 5 februari 2024 & ter kennisname advies RAC GMR aan Algemeen bestuur & brief RAC GMR aan de raden van 6 februari 2024**

- De regioagendacommissie stelt het verslag en besluitenlijst met inachtname van mogelijke wijzigingen vast.
- Het advies van de regioagendacommissie aan het Algemeen bestuur en de brief van de regioagendacommissie aan de Raden zijn ter kennisname.

- Mevrouw Hupkes - Rozendaal leest in de besluitenlijst dat voor de raadsledenbijeenkomst van 24 mei is gekozen voor het onderwerp de regionale agenda. Dit kan anders worden als de GMR op zorgvuldige wijze hier anders invulling aan geeft. Dan zouden de werklocaties weer het onderwerp kunnen worden. Klopt dit? Mevrouw de Vries weet dat in deze vergadering (18 maart) het bestuur gaat uitleggen hoe zij besluitvorming va de regionale agenda willen vormgeven. Dan kan daarna worden beoordeeld hoe de bijeenkomst van 24 mei in te vullen. In de vergadering wordt geconcludeerd dat het proces duidelijker moet worden en dat de bijeenkomst van 24 mei zich goed leent voor raadsleden om elkaar te ontmoeten om in gesprek te gaan over de regioagenda en hier het accent op te leggen. Eventueel gecombineerd met het onderwerp werklocaties.
- De besluitenlijst wordt vastgesteld conform concept.
- Het advies wordt ter kennisname vastgesteld.

04 **De termijnkalender van de Regioagendacommissie incl. concept programma regiobijeenkomst voor raads- en commissieleden 24 mei.**

- Termijnagenda *zie bijlage*
- Regiobijeenkomst voor raads- en commissieleden 24 mei *zie bijlagen*

Bij de laatste vergadering van de regioagendacommissie zijn er nog twee zaken thema's naar voren gebracht voor een belichting tijdens die regiobijeenkomst. Het regioarrangement. Dit was een verzoek van delegatielid R. Arians - Beuningen. Inmiddels wordt hiervoor een afzonderlijke bijeenkomst georganiseerd op zijn initiatief voor het Rijk van Nijmegen - raadsleden. Voorts een verzoek van delegatielid L. Hupkes - Rozendaal voor extra aandacht van de regionale agenda & opgaven. Hierin wordt voorzien oa. door toelichting van

het proces hoe raden daarin worden meegenomen tijdens deze vergadering. Zie agendapunt 11.

- De Termijnkalender wordt vastgesteld. Afgesproken wordt deze samen met de adviesbrief te verzenden aan de raden/griffies.
- Op de termijnkalender wordt nog gemist de verlenging van de opgavenovereenkomsten. Deze verlopen eind dit jaar. In de openbare vergadering zal hiernaar worden gevraagd.

05 **vaststelling nieuwe vergaderdata Regioagendacommissie 2024**

in de vergadering van 5 februari zijn de data nog niet definitief vastgesteld. De nieuwe data hangen ook af van de bespreking van het benen op tafel-overleg met het DB & AB over de evaluatie. Duidelijk is wel dat de sessie van mei kan vervallen. De eerstvolgende vergadering zou dan zijn op 10 juni.

In de vergadering worden de vergaderdata vastgesteld. De vergadering van mei komt te vervallen.
Vandaag wordt digitaal vergaderd op verzoek van twee delegaties. Daarnaast wordt getoetst of de agenda dit inhoudelijk toestaat. In de voorbereiding is geconcludeerd dat dit mogelijk is. Het is correct dat (eerder) is afgesproken zoveel mogelijk fysiek te vergaderen.

06 **20.15 uur Schorsing vergadering & heropening in bijzijn Dagelijks bestuurder en directie GMR**

07 **Inspraak**

Dhr. R. Barends spreekt in namens het Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen. Hij vergelijkt de regio met een winkel. Een winkel is een gebouw waar iedereen kan komen en kan kopen wat hij of zij nodig heeft. Hij is blij met deze winkel. Wel is bezorgd, want er zijn kleinere speciaalzaken ontstaan die als filiaal beschouwd kunnen worden. Hij bedoeld hiermee de Bestuurlijk Opgave Teams waar portefeuillehouders met elkaar overleggen. Ook RegioOverleg(t) is niet voor iedereen toegankelijk. Het Algemeen Bestuur is de winkel waar iedereen een boodschap kan halen en waar de besluiten genomen worden. Het nieuwe DB moet niet als nieuw filiaal worden gebruikt. Toch is hij blij met de winkel, want het gaat om de mensen die de winkel runnen. Mensen die moeten de winkel begrijpen en weten waar alles staan. Via raadsrapporteurs kunnen gemeenteraden goed de weg gewezen worden. Overbetuwe heeft een dergelijk systeem en dat werkt goed. Het regionaal werk is mensenwerk. Elkaar kennen is daar belangrijk bij. De winkel wordt weer opnieuw bevoorraad met inhoud. Er komt een nieuwe agenda voor de Regio en dat is goed, want er zijn vele inhoudelijke uitdagingen. Hij woonde diverse dagen bij over de Regio van het

Ministerie van BZK over Elke Regio Telt en de Regio Deals. Daar heeft hij veel nieuwe inzichten opgedaan en daar rapporteert hij richting de RAC via een notitie over. De winkel is open en blijft open, en daar is het Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen blij om.

08 Mededelingen vanuit bestuur en directie

Informatie webinar Woonzorgvisie 19 februari 2024:
Het webinar is door 68 raads- en commissieleden live gevolgd. Met een goede verdeling over de regio (zie afbeelding bijlage).

Mevrouw Kalfs meldt namens het bestuur geen mededelingen te hebben. Het bestuur heeft een terugkoppeling ontvangen van de regionale woonzorgvisie. Deze vergadering gaat het over de regionale agenda.

09 Evaluatie GMR en enquête RAC (vervolgproces)

Er zijn in de afgelopen periode een tweetal evaluaties geweest binnen de Groene Metropoolregio van zowel het DB als de Regioagendacommissie. Zowel het bestuur als de Regioagendacommissie willen de resultaten gebruiken voor reflectie op het eigen en het gezamenlijk functioneren.

Het DB van de GMR heeft een kwalitatief evaluatieonderzoek Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (hierna: evaluatierapport) verricht (15 juni 2023). In de regioagendacommissie van 18 september 2023 is het evaluatierapport ook besproken. In de Regioagendacommissie van 27 november 2023 zijn de conclusies van het evaluatierapport van het DB opnieuw besproken. Op 27 november 2023 heeft de Regioagendacommissie ook besloten zelf een onderzoek te verrichten naar het functioneren van de Regioagendacommissie. Dit in relatie tot de rolverdeling en posities van het AB, DB, de raden en het regiobureau GMR. In de vergadering van de Regioagendacommissie van 5 februari 2024 is bepaald dat een delegatie van de Regioagendacommissie een ‘benen-op-tafel-gesprek’ voert met een afvaardiging van het DB/AB op 8 april a.s. Dit geschiedt op basis van zowel de evaluatie van het DB als ook de enquête. De afvaardiging bereidt de belangrijkste bespreekpunten voor en legt die voor in de Regioagendacommissie van 18 maart 2024. Deze gesprekspunten treft u aan in dit memo (zie bijlage).

Op woensdag 13 maart heeft de raadscommissie van Renkum gesproken over de evaluatie van de GMR. Bijgaand treft u het verslag daarvan aan tbv de RAC GMR. Het verzoek is om het verslag mee te nemen als input voor het geplande gesprek met de delegatie van de RAC en het gemeentebestuur.

De Renkumse leden van de RAC zullen vanavond tijdens de vergadering van de RAC desgewenst een korte toelichting geven op het verslag.

- De heer Velthuizen geeft een terugkoppeling van een bespreking in de raad van Renkum over de evaluatie. Een verslag hiervan is naar de commissie gestuurd.
- Mevrouw Kalfs doet een oproep aan de raden om goed na te denken welke informatiebehoefte hebben ten aanzien van de GMR. Wat is belangrijk voor welke gemeente.
- In de vergadering wordt opgemerkt dat lokaal een oplegger handig kan zijn waarin de relevantie voor een betreffende gemeente wordt aangegeven. Daarnaast is het ook belangrijk breder te kijken dan de eigen gemeente; wat levert de GMR op voor onze inwoners in de regio?
- Hierna wordt de gespreksagenda vastgesteld met de extra agendapunten.

10 Toelichting Regionale agenda & begroting ’25 – ’28: proces en voornaamste punten

De regioagendacommissie wordt door de directeur van het Regiobureau, H. Tiemens geïnformeerd over het proces en voornaamste punten uit de nieuwe regionale agenda & begroting.

Toelichting uit Termijnkalender:
In 2024 wordt de Regionale agenda & begroting 2025-2028 aan gemeenten aangeboden. In de Regionale agenda geven wij aan wat de inhoudelijke doelen zijn die we met regionale samenwerking in deze periode willen bereiken, wat de bijdrage van de Groene Metropoolregio is om dit te realiseren en hoe dit financieel uitwerkt. Op basis van de Regionale agenda en begroting worden gemeenten uitgenodigd om deel te nemen aan de Groene Metropoolregio voor de periode 2025-2028. Gemeenten hebben in de periode april – 26 juli de mogelijkheid zienswijzen in te dienen.

Proces en planning

- 10 april: vaststellen concept Regionale agenda & begroting 2025-2028 door Algemeen bestuur (AB)
- april – juli: zienswijzen gemeenteraden op concept Regionale agenda & begroting 2025-2028
  -> gemeenteraden bepalen tevens voor welke opgaven zij inschrijven. De kosten per inwoner kunnen daarmee worden opgenomen in eigen gemeentelijke meerjarenbegroting 2025-2028 welke in het najaar ter besluitvorming aan de gemeenteraden wordt voorgelegd.

- 15 april: Regionale raadsbijeenkomst over verbonden partijen / GR'en in regio Rijk van Nijmegen.
- april – juli: aanbod GMR voor toelichting Regionale agenda & begroting 2025-2028 in raadscommissie / raadsavond**
- 13 mei: Regionale raadsbijeenkomst over verbonden partijen / GR'en in regio Gelderland Midden
- 26 juli: deadline indienen zienswijzen gemeenten
- 21 augustus: vaststellen Regionale agenda & begroting 2025-2028 door Dagelijks bestuur met inachtneming van zienswijzen gemeenten -> zienswijzenota wordt aan gemeenteraden aangeboden*
- 11 september: vaststellen Regionale agenda & begroting 2025-2028 door Algemeen bestuur

*noot

In 2024 is de herziene Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Dit heeft tot wijzigingen in het proces geleid.
De zienswijzenota – overzicht met ingediende zienswijzen door gemeenteraden met daarbij het voorstel hoe wordt omgegaan met de zienswijzen (of er n.a.v. de ingebrachte zienswijzen wijzigingen worden gemaakt in de concept regionale agenda & begroting 25-28) – wordt vastgesteld door het DB.
Nieuw is dat de vastgestelde zienswijzenota door het DB aangeboden wordt aan gemeenteraden.
Omdat de GMR een collegeregeling is is de vaststelling van de regionale agenda & begroting een verantwoordelijkheid van het AB. De Wgr schrijft voor dat de begroting vóór 15 september is vastgesteld en is ingediend bij de provincie.
Gelet op de korte tijdspanne is het raadzaam dat de gemeenteraad en het AB-lid tijdig tijd inplannen om over de zienswijzenota van gedachte wisselen en standpunt van de gemeente / AB-lid te bepalen in de AB-vergadering van 11 september te bepalen.

**Informatiebijeenkomsten raden

Gemeenteraden worden nadrukkelijk informatiebijeenkomsten aangeboden over de regionale agenda. Overbetuwe & Rozendaal hebben al aangegeven dat zij hiervan gebruik willen maken.

Tot dusver werd een opgavenovereenkomst opgemaakt per gemeente. Dit systeem is niet gewijzigd. Het college tekent hiervoor. Het college bekijkt zelf per gemeente hoe het met de raad wordt geregeld.

In de vergadering geeft mevrouw Tiemens een presentatie over het proces van de totstandkoming van de regionale agenda.

Mevrouw Tiemens zegt toe schriftelijk terug te komen op de vraag of het juist is dat de opgavenovereenkomsten door de raden in de begrotingen ook nog worden geaccordeerd en/of middels de vaststelling van die lokale stadsbegrotingen nog kan worden geïnterfereerd op de regionale opgaven.

Voor verschillende raadsdelegaties was het onduidelijk wanneer en op welke wijze de raad de keuze kan maken aan welke opgaves binnen de GMR deel te nemen. De RAC acht het daarom wenselijk dat de individuele colleges hier aandacht voor hebben.

De voorzitter geeft aan dat de regioagendacommissie heeft aangegeven regionaal graag op 24 mei in gesprek te gaan over de regionale agenda met raadsleden. Mogelijk in combinatie met een kort onderwerp “Werklocaties”.

Aandacht wordt gevraagd voor de problematiek van de netcongestie in relatie tot de ambities van de regio in de regionale agenda. Mede in het kader van prioritering en integraliteit.

De jaarstukken/het jaarverslag worden gelijk aangeleverd met de begroting. De krachtige binnensteden n krachtige kernen zijn niet meer openomen als speerpunt in de ontspannen regio.

Tips die worden meegegeven ten aanzien van de presentaties aan de raden over de regionale agenda:

- De gegeven presentatie is op zich prima. Wel goed aangeven wat precies wordt gedaan voor de gemeente (ondertiteling door het college).
- Overbetuwe heeft een agenderingsverzoek in de maak ter bespreking van de regionale agenda. Dit verzoek wordt gedeeld met de commissie. In Overbetuwe zal naast het algemene verhaal het college de slag naar de eigen gemeente toelichten. Vervolgens vindt een oordeelvormende bespreking plaats.
- De raden moeten goed geïnformeerd worden over de verschillende opgaven.

11 Rondvraag en sluiting vergadering

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun aanwezigheid en het goede verloop van de vergadering in een goede sfeer en sluit de vergadering.